

گفتگو با جلیل سامان کارگردان سریال «نفس»:

تشخیص عشق واقعی روزبه به ناهید، با بیننده است

«ایده ابتدایی سریال چگونه شکل گرفت؟»

«ایده اولیه از یک خاطره مکتوب شروع شد اما وقتی با نویسنده گفتگو کردم، با ماجرای دزدی بلیط اژانس و فراری دادن سیاسی مواجه شدم... این موقعیت من را واداشت تا داستان سوم سه‌گانه را طرح‌ریزی کنم و مضمون مورد نظر را در قالب آن طراحی کنم.»

«سریال نفس بیشتر سیاسی است یا عاشقانه؟ آیا واقعاً روزبه عاشق ناهید بود یا بخاطر مصالح سیاسی خود، درگیر زندگی ناهید شد؟»

«تشخیص این موضوع با مخاطب است.»

«قبلاً هم شما در سریال «پروانه» چهره جدیدی را به عنوان نقش اول معرفی کرده‌اید؛ در این سریال هم نقش اول را به بازیگری که تجربه بازی نداشت محول کردید، آیا این ریسک بزرگی نیست؟!»

«خیر ریسک نیست. چون به اندازه کافی برای انتخاب و تمرین زمان می‌گذارم. به نظر من انتخاب چهره‌های قدیمی گاهی ریسک بیشتری دارد چون تداعی‌کننده شخصیت مثبت یا منفی هستند که ممکن است داستان را لو بدهد.»

«به نظر من یکی از دلایل باورپذیر بودن نقش‌ها و قصه سریال این بود»

که دو بازیگر اصلی سریال، چهره شناخته‌شده‌ای در عرصه بازیگری نبودند، آیا دلیل انتخاب شما هم بر این مبنا بود؟

«برای اینکه بهترین گزینه‌ها بودند؛ هم از این جهت که برای بیننده عام مثلاً چهره‌های کمتر شناخته شده بودند و این کمک می‌کرد که بیننده نتواند شخصیت روزبه را پیش‌بینی کند. هم اینکه بازیگران وقتی مشهور می‌شوند، کمتر حاضر هستند از قالب‌های قبلی و شناخته شده خود خارج شوند.»

«خانم ساناز سعیدی و آقای علیرضا کمالی از این جهت انعطاف لازم را داشتند و به اندازه لازم برای نقش، انرژی گذاشتند. گذشته از اینکه حواشی بعضی از ستاره‌ها را هم نداشتند.»

«از سه سریالی که تا به حال کارگردانی کرده‌اید: «ارمغان تاریکی»، «پروانه» و «نفس» کدامیک را موفقتر می‌دانید؟»

«هر کدام وجهی از ماجرا و محتوای مورد نظر من را نشان می‌دهد و نمی‌توانم انتخاب کنم. از نظر فضا سازی و چالش برانگیزی برای مخاطب (مشارکت فعال بیننده) نفس موفقتر بود.»

در این سریال مطالعات خاصی را دنبال کردید؟

«انتخاب این مقطع از تاریخ کشورمان، حکومت محمد رضا شاه پهلوی و جریان‌های انقلاب اسلامی که یکی از حساس‌ترین و تاثیرگذارترین مقاطع تاریخ ایران عزیزمان هم هست و روایت فراز و نشیب‌های شخصیت‌های اصلی در بستر تاریخ معاصر که به شیوه نگرش خاص فیلمنامه‌نویس به آن برهه از تاریخ برمی‌گردد، انتخابی ارزشمند و قابل احترام است به خصوص که دغدغه امروزه ما هم هست و برای زمانه ما هم حرف‌های زیادی برای گفتن دارد. به هر حال تاریخ تکرار می‌شود. باید درس بگیریم. ناهید متولد ۱۳۳۱ فرصتی بود برای من که به آن دوران سفر کنم و در بستری از تاریخ معاصر قرار بگیرم.»

«برای آشنایی و درک آن فضا، منابع زیادی به من معرفی شد که خیلی به من کمک کرد. مطالعه و آشنایی با گرایش‌ها غالب آن زمان و خواندن خاطرات و زندگینامه بعضی از افراد آن دوره و دیدن یکسری از فیلم‌های مستند مربوط به وقایع سال‌های قبل و بعد از انقلاب بسیار مؤثر بودند؛ بخصوص گفتگو با عده‌ای از نزدیکان و دوستان خانوادگی من که در آن عصر زندگی کرده بودند و روایتگر وقایع دوران قبل از انقلاب و حال و هوای آن روزهای انقلاب بودند کمک خوبی برایم بود و از همه مهمتر گفتگو با آقای سامان که خودشان مطالعات جامع و تحقیقات گسترده در این زمینه داشتند؛ در شناخت من برای درک فضاهای اجتماعی، فرهنگی و سیاسی آن روزگار تأثیر زیادی داشت.»

«شخصیت ناهید تا چه اندازه به شخصیت واقعی خودتان نزدیک است؟»

«من ساناز سعیدی با هر شخصیتی که دارم یک آدمم مثل همه آدم‌های دیگر که با عواطف و احساساتشان درگیرند؛ و ناهید و هر کاراکتر دیگری که عواطف انسانی دارد به شخصیت من و همه ما آدم‌ها نزدیک است. ناهید، روزبه و... در واقع در وجود ما نهفته است، اما فرصت بیدار شدن و بروز پیدا نکرده چون در آن موقعیت‌های خاص قرار نگرفتیم.»

«چگونه خود را به نقش نزدیک کردید؟»

«من فقط با باور موقعیت و شرایط آن در درون خودم بیدارش کردم. که البته بخش اعظم این بیداری قبل از کلید خوردن کار بود.»

«به نظر شما آیا ناهید بیش از حد ساده لوحانه در مواجهه با قضایا برخورد نمی‌کرد؟»

«ترجیح می‌دهم درباره ناهید قضاوت‌گونه نداشته باشم. برای ما من شخصاً چرایی رفتار کاراکتر خیلی خیلی مهمتر از خود رفتار اوست. برای اینکه نگاهمان قضاوت نباشد باید از دید ناهید ببینیم نه از دید خودمان. نمی‌شود که از بیرون ببینیم و در دل اتفاقات زندگی ناهید نباشیم و خیلی راحت به او صفت ساده‌لوح بدهیم؛ این اصلاً درست نیست.»

«ساده لوح فقط یک قضاوت است و اشتباه هم هست. باز هم می‌گویم دلیل و چرایی رفتار ناهید مهم است. در طول داستان می‌بینیم که ناهید از حفظ روزبه به مرحله حفظ انسانیت در روزبه می‌رسد. نگاه ناهید به زندگی و جهان پیرامونش با نگاه یک شخص دیگر از بیرون داستان خیلی فرق می‌کند؛ چون جهان درون ناهید و شرایط فکری و رفتاری و حتی جسمی‌اش متفاوت است و چون موقعیت کاراکتر متفاوت است و طبیعی است که عکس‌العمل‌هایش هم متفاوت باشد. اصلاً چطور می‌شود یک انسان را که جنبه‌های مختلفی دارد و مجموعه‌ای از معایب و محاسن است در یک کلمه تعریف کرد؟!»

گفتگو با ساناز سعیدی بازیگر سریال نفس:

تلاش می‌کنم تا ماندگار شوم

«برای آشنایی بیشتر خوانندگان خودتان را معرفی کنید.»

«ساناز سعیدی متولد فروردین سال ۱۳۶۸ فارغ‌التحصیل تکنولوژی معماری مقطع کارشناسی»

«در مورد نحوه ورودتان به دنیای بازیگری بگویید.»

«به خاطر علاقه‌ای که به بازیگری داشتم در دوران دانشجویی تئاتر بازی می‌کردم. یادم می‌آید یک روزی که در حوزه هنری اجرا داشتیم یکی از اساتید که البته به من لطف داشتند، گفتند تو استعداد بازیگری داری حتماً در کلاس‌های بازیگری شرکت کن؛ به همین خاطر من بیشتر علاقه‌مند شدم که حتماً دوره بازیگری ببینم. در آموزشگاه و کارگاه بازیگری آقای امین تارخ دوره دیدم و در کلاس‌های آموزشی اساتید برجسته تئاتر هم شرکت می‌کردم.»

«اینجا تشکر می‌کنم از اساتید خوب آقایان امین تارخ، کیومرث مرادی، محمد رضایی‌راد، رضا گوران، فرهاد تجویدی، قطب الدین صادقی و خانم‌ها ندا هنگامی و معصومه قاسمی پور.»

«چگونه به تیم سریال نفس پیوستید؟»

«در اواخر سال ۹۳ من کاراکتر اصلی نمایش "گمشده در یانکرز" از نیل سایمون را بازی می‌کردم. داورانی که نمایش را دیده بودند، اسم من را در فهرست برگزیدگان داوران جشن بازیگر با عنوان "جوانان خوش آتیه می‌آیند" ثبت کرده بودند. همان زمان هم فراخوان سریال نفس را داده بودند. داوران لطف داشتند و من را معرفی کردند که برای نقش ناهید تست بدهم. وقتی برای تست رفتم، فهمیدم تا آن موقع افراد زیادی برای نقش ناهید آمده بودند. به لطف خدا من به المان‌های ذهنی آقای سامان برای این نقش نزدیکتر بودم و اینگونه شد که ایشان هم لطف کردند و این فرصت را در اختیارم گذاشتند.»

«دلایلتان برای پذیرفتن این کار چه بود؟»

«زمانی که فیلمنامه را خواندم خیلی کاراکتر ناهید را دوست داشتم و اینکه روایت داستان منطبق بر موقعیت ناهید بود، خیلی برایم جذابیت داشت. همچنین تمرکز روی درامی شخصیت‌محور که در طول داستان چیدمان اتفاقات برای کاراکتر ناهید و انتخاب‌هایش به گونه‌ای بود که سبب‌ساز موقعیت‌های دراماتیک می‌شد و روند رشد شخصیتی و تکامل ناهید را شکل می‌داد؛ فرصت خوبی بود برای اینکه خودم را بهتر بشناسم.»

«آیا سریال نفس تجربه اولتان است؟»

«اولین نقش چالش برانگیز کارنامه هنری من بود. در واقع اولین نقش قدرتمند و تأثیرگذاری بود که من را به چالش کشید. اما قبلتر چندین اجرای صحنه‌ای داشتم و در سریال پریا چند سکانس بازی کردم و چندین فیلم کوتاه.»

«با توجه به اینکه فضای سریال برای یک نسل قبل از شماست؛ آیا برای بازی»